XXXVII. évfolyam. 112-ik szám. ∞ ∞ Egyes szám ára 1 leu.

ELŐFIZETÉS
HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
Egy évre ... ... 240 Lei.
Fél évre ... ... 120 Lei.
Egy negyed évre ... 60 Lei.
Egy hóra ... ... 20 Lei.

Hirdetések árszabás szerinti díjazás mellett vétetnek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG
Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak palotájában.

KIADÓHIVATAL
Aradi Nyomda Vállalat
Bulevardul Regele Ferdinand I (József főherceg-uj) 22. szám

TELEFON-SZAM 151.

ARAD, 1922. ∞ ∞ Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF. ∞ ∞ Csütörtök, május 25.

Magyar ifjuság.

Nemzeti létünk alapja a magyar iskola. Amig gyermekeink magyar anyanyelvükön részesülnek oktatásban, addig nem kell félteni magyarságunkat. Az anyanyelven való tanitás természetszerüen nem végződhetik az elemi oktatásnál, hanem nemzeti létünk és nemzeti kulturánk biztositása céljából szükségünk van magyar közép- és szakiskolákra, sőt magyar főiskolára is. Ez a követelésünk nem áll a legcsekélyebb ellentétben sem az állam érdekeivel, mert nemzeti mivoltunk és nemzeti müveltségünk a legszebben összeegyeztethető uj állampolgárságunkkal. Aki ebben kételkedik, az idézze maga elé a keddi nemzeti ünnepen történt diszfelvonulást, ahol a római katolikus magyar főgimnázium ugy fiu- mint leánynövendékei fegyelmezettségükkel, pompás megjelenésükkel, ragyogó fiatalságukkal és komolyságukkal általános és kellemes föltünést keltettek nemcsak a magyarság köreiben, hanem a számottevő és legilletékesebb román körökben is. Az a körülmény, hogy ezek az ifjak magyarul beszéltek és magyarul érez tek, a legkevésbbé sem zavarta az ünnepség hangulatát. Fegyelmezet tek voltak,

A fegyelemben és komolyságban vetekedtek a román ifjusággal, amely hasonlithatatlanul kedvezőbb körülmények között végzi tanulmányait. Milyen kár, ezeket az ifju tanulókat és diákleányokat olyan rendeletekkel megszomoritani, amelyek megakasztják őket tanulmányaikban és egrenditik benük a szent egyenlőségbe vetett hitüket és bizalmukat! Az államnak is érdeke, hogy a magyar gyermekekből jó állampolgárok nevelődjenek. Ennek pedig leghatásosabb eszköze: az egyenlő elbánás, a tanulási szabadság és mindaz, ami ezzel kapcsolatos.

A római katolikus magyar főgimnázium növendékei — leányok és fiuk egyaránt — kedden megmutatták, hogy példásan akarnak és tudnak eleget tenni az állam iránti kötelességeiknek. A tanári kar, mely neveli őket és maguk a növendékek is, akik együttvéve magát az iskolát alkotják, megérdemlik tehát, hogy a legfelsőbb kormánytényezők is a legteljesebb bizalommal viseltessenek velük szemben és azzal a mértékkel mér jenek nekik, amely e bizalomhoz méltó. Nem kérnek ők anyagi javakat, hanem csak azt követelik, hogy engedjék őket tanulni, szellemi kincseket gyüjteni és — levizsgázni ott, ahol eddig tanultak. Ez jogos követelés és ezt honorálni kell!

Segiteni kell Németországon.

Asquit javaslata. — Cseh közvetités. — A franciák készülődnek

LONDON. *Asquith* tegnap beszédet mondott, amelyben a következőket fejtegette: A Franciaország és Anglia közti szives barátságra Európa jövője érdekében föltétlen szükség van. Ámde Franciaországgal meg kell értetnie, hogy Anglia sohasem kapható oly kényszerrendszabályokra, amelyek arra irányulnak, hogy Németországtól oly fizetségeket préseljenek ki, amelyekre az képtelen. A Franciaország és Anglia közti barátság helyreállitása teljesen attól függ, vajjon a jóvátétel és a kártérités kérdésében bekövetkezik-e a teljes változás. Asquith a következőket javasolta: először *redukálják a német tartozás összegét és pontosan állapitsák meg a veszteségeket és hadi károkat, másodszor állapitsanak meg oly fizetési feltételeket, amelyeket Németország teljesithet is, harmadszor tegyék Németországnak lehetővé egy nemzetközi kölcsön felvételét, negyedszer Anglia mondjon le Franciaország és Belgium javára jóvátételi igényeiről és törölje Franciaország és Belgium tartozásait.*

BÉCS. Prágából jelentik, hogy dr. *Tusár* Mihály cseh miniszter Párisba fog utazni, hogy *Masszarykmak* a csehszlovák köztársaság elnökének és *Benesnek*, a köztársaság miniszterelnökének tervezete szerint a Németország és Franciaország között fennálló ellentétek ügyében interveniáljon. A cseh lapok ezzel kapcsolatban azt hangoztatják, hogy *a német jóvátételi ügyében mérsékeltebb álláspontra van szükség*, mint amilyen a francia álláspont, mert ha azt fenntartják a középeurópai államok továbbra is gazdasági megrázkódtatásnak lennének kitéve.

BERLIN. Mainzon keresztül már hetek óta naponként érkeznek a francia csapatszállitó vonatok. A csapatok főleg szinesekből állanak. A katonaság teljes hadfölszerelésel utazik. Számos vonat haladt

BUDAPESTI LEVÉL

A fehérhaju Cyprienne.

Csak öreg könyvek és öreg emberek beszélnek ma már a Nemzeti Szinház fénykoráról, mikor — szép tavaszi estéken — Volumnia harisnyát stoppolt felvonásközben a Lendvai-szobor körül s Jágó piquet-t játszott Otellóval a társalgóban. A nagyok nevét, akik fiatal szivünket felhevitették, csak düledező sirkövek őrzik a temetőben s gaz terem a szinház udvarán, melyet sarujukkal érintettek. A Szigeti József oroszlánfeje beleveszett a multak ködébe, Bercsényi életmüvészete szétfoszlott, mint a régi selyem, elnémult a kis Vizvári furcsa hangja és a Náday Ferenc eleganciája nemes parfume ként suhan felénk a legendák lapjairól. Csak lehajtott fejjel és behunyt szemmel látjuk már a legnagyobb magyar szinmüvészt, a törékeny Halmi Ferencet, aki talán sohasem mozdult el a hazai rögről s mégis: Páris minden finomságát, előkelőségét és szellemét hozta ide esténként a régi Kerepesi-utra, a szent hajlékba, melyet a méltatlan utódok csákányütései szétromboltak.

Ennek a kornak, a mi fiatal álmaink korának, volt egyik legfényesebb csillaga az az asszony, aki egy napon, dicsősége és népszerüsége teljességében, hirtelen bucsut mondott a szinpadnak, árván hagyva a rajongók táborát, akik a legnagyobb magyar vigjátéki szubrettet látták benne. Mi, vének, boldog diákkorunkat viszszaidézve, fehér hajjal és feldobogó szivvel gondolunk most is karcsu alakjára, ezüstként csilingelő beszédére, lényének megvesztegető gráciájára, mely az aranykorát élő francia vigjátéknak lelket adott. Molnárné, Kocsisovszky Borcsa! Szürke és mitsem jelentő név most, akkor diadalmasan versélkedett a fiatal Blahánéval, akinek hirétől az egész ország hangos volt. A Náday—Halmi—Molnárné-triász: ez külön fejezet a Nemzeti Szinház, sőt talán az egész magyar szinpad történetében. Mi még emlékszünk az első magyar Cyprienne-re, a Csók Marittájára, az Ahol unatkoznak prefenéjére s a bájos nőalakok ama sokaságára, akik az ő csábitó egyéniségén keresztül hóditottak meg bennünket az örökös farsangi kedvében élő Budapesten. Nem számitom ki, hány éve tünt el még a nyoma is a szép és ragyogó Molnárnénak, — akkoriban azt be szélték, hogy férjhez ment és egy erdélyi városkában lakik, — de oly régen volt mindez, hogy emléke, sok-sok idő óta, már csak az elsárgult lapokon él, melyek a Nemzeti Szinház fénykorát koszoruba foglalják. És most, az idők távolságán keresztül, egyszerre elémbukkan megint a legendákból, melyekbe annyi évtizeddel ezelőtt elköltözött és ujra hallom a régi Cyprienne ezüsthangját, melyhez már stilszerüen alkalmazkodik valamikor fekete hajfürtjeinek ezüstje is . . .

. . . Baross-utca 109. Két szoba és egy alkov. Az elsőben, plédekbe burkolózva, fáradtan, félig behunyt szemmel pihen az egykori Cyprienne, a Halmi és a Náday Ferenc partnere és csodálkozva néz rám, mikor az emlékei, a csodálatos eltünése, életének mai borongós ősze után kérdezősködöm.

— Oh, — mondja halkan és szemében fellobban valami a régi Des Prunelles-né édes pajkosságából, — talán nem is igaz, hogy én játszottam valamikor a Nemzeti Szinházban, hogy én csipegettem a szőlőt a Váljunk el különszobájában, hogy én kiáltottam a harmadik felvonás végén a drága Halmira: térdre, nyomorult! Tiz gyönyörü éve volt ez a fiatalságomnak, — elmult, elfelejtettem, talán csak álmodtam az egészet.

— Ha voltam is valaki, rég elfelejtettem, időtlen idők óta nincs kapcsolatom a szinészettel. Egy napon behunytam a szememet és meghaltam a közönség számára, — mire volna jó, hogy a halottakat feltámasszák?

Mikor eltünésének oka felől tudakozódom, csendesen elmosolyodik.

keresztül Mainzon, melyek francia nehéz tüzérséget szállitottak.

PÁRIS. A francia rojalisták a Ruhr vidékre való azonnali bevonulás érdekében tüntetést rendeztek. A szónokok azt hangsulyozták, hogy Németországot hosszu időre össze kell zuzni. Csak a gyors lecsapás akadályozza meg a háborut, amely máskülönben elkerülhetetlen. A rendőrség nem lépett fel a tüntetők ellen.

LONDON. Az angol kormány nem osztja azt a felfogást, hogy a versaillesi szerződés Franciaországot feljogositja az egyedül való cselekvésre. Az antant uj válság előtt áll, amely az eddigieknél sokkal komolyabbra válhatik.

Vizsgálat Lupényban.

(Az aradi munkafelügyelő megbizatása. — Országos akció.)

A zsilvölgyi Aranka-bányában nemrégen borzalmas robbanás történt. 82 halott, 105 árva és 67 özvegy könnyei még fel sem szárad tak, de a társadalom a napi szenzációt már elfeledte. A mult évben Aninán 120 halott volt, azt is elfeledték és ha ez ilyen tempóban halad, minden évben megjelenik a fekete tárnákban a sárga halál és az özvegyeknek és árváknak csak a száma nő . . .

Két irányban is megindult a vizsgálat, az egyiket a kormány kiküldöttje Popescu aradi munkafelügyelő vezeti, a másik szakbizottság pedig Albert Ferenc bánya tanácsos, a bányabiztosság főnökének vezetése mellett indult el, de még semmi pozitivum nincs. Pop Valér, volt szénkormánybiztos, aki a legnehezebb időkben irányitotta a bányamunkások ügyét, most egy nagyszabásu társadalmi akciót szándékozik inditani ,amelynek a célja az lesz, hogy a bányakatasztrófák számát lehetőleg minimumra redukálják és ugyanakkor a munkásbiztositási törvényeket a mai valutáris viszonyok szerint és szociálisabb szellemben megjavitsák.

Pop Valér a meginditandó akcióról a következőket mondotta:

— A folyton megismétlődő bányakatasztrófák gondolkodóba ejthetnek ma mindenkit. Magam is megdöbbenéssel látom, hogy az üzemeknél folyó helytelen gazdálkodás és könnyelmü óvóintézkedések ujabb és ujabb robbanásokat idéznek elő. Szándékomban van egy nagyszabásu akció meginditása, amely társadalmi uton vezetett nyomás akar lenni illetékesekre, hogy itt tenni kell valamit az ujabb katasztrófák elkerülése érdekében. Követelni fogjuk, hogy a most folyó vizsgálat az egész társadalom és a sajtó ellenőrzése mellett történjék meg. Magam is, aki a legnehezebb idők ben, a forradalom idején voltam az erdélyi és bánáti szénbányák kormánybiztosa, részt kérek ebben a munkában. Kivánom, hogy valódi szakértők vegyenek részt a vizsgálatban és kölcsönösen abban az irányban terjedjen ki a vizsgálat, hogy a katasztrófák elkerülésére minden megtörtént-e. A meginditandó akció vegye programmjába azt is, hogy a folyó évi III. törvénycikk hiányos intézkedéseit, amelyek magánvállalatokra nem terjednek ki, egészitsék ki és az egész munkásbiztositási törvényt, különösen a mai valutáris viszonyoknak megfelelően revizió alá vegyék és szociálisabb alapokra fektessék. Minél humánusabban bánnak a munkásokkal, minél kedvezőbbé teszik amugy terhes életüket. annál nagyobb a produktum és különösen suly helyezendő arra, hogy valódi szakemberek és a munkássággal bánni tudó vezetők kerüljenek az élére. Ha ez nem történik meg, ugy csak a katasztrófák száma nő és a bányák produktuma apad.

— Az orvosok azt mondták, hogy tüdőcsucshurutom van, az életemet veszélyeztetem, ha tovább is kiteszem magamat a szinpad izgalmainak. Elhittem és örökre elsötétültek előttem a rivalda lámpái, de azóta sokszor eltünődtem már a gondolaton, nem egy vetélytársnő ambicióját szolgálta-e az aggódó orvos tudománya? A betegségemtől, amint látja, még ma is élek, de talán mégis jobb, hogy igy történt minden. Nem adatott megérnem azt a szomoru időt, mikor a legnagyobb müvésznő is már csak romjává lesz önmagának...

Mikor megkérdem, nem őrizte-e meg régi emlékeit, szeliden megrázza a fejét: nem, nem, minden elszakadt abban a pillanatban, mikor utoljára eltávozott az öltözőjéből. Az a Molnárné, aki a nyolcvanas évek Budapestjét elbájolta, aki a Sardou, Pailleron, Dóczi Lajos poétikus nőalakját ábrázolta, akiért az öregek a zsöllyékben a fiatalok a karzaton hevültek. aki valami veleszületett intencióval tudta beleélni magát az akkori párisi életbe, aki a francia szellem finom kivirágzását jelentette, az a Molnárné rég nincs többé az élők közt. A Baross-utcai házban egy országgyülési képviselő özvegye él, akinek sohasem volt köze a szinpadi komédiákhoz. Bucsuzom és megcsókolom a kezét és hosszan eltünődöm az élet különösségein. És amint fájdalmas arcába nézek, megint felfedezem rajta a pajkos kis párisi asszony vonásait, a fehér haj alatt meglátom a régi Cypriennet, akinek kedvéért valamikor megostromolták a szinház pénztárát. Egy hang térit magamhoz, mely a mesebeli gyöngyvirág csilingeléséhez hasonlit, egy öregségében is bájos hang:

— Nagyon-nagyon kérem, ne irjon semmit rólam az ujságba...

Csak egy bocsánatkérő gesztussal felelek, mert ugyis tudom, hogy nem tartanám meg igéretemet.

Az egységesités ünnepe.

(Istentiszteletek. — Diszfelvonulás. Zenéstakarodó.)

Nagyszabásu ünnepségek keretében ünnepelte meg tegnap Arad városa a csatolt területeknek az ókirályisággal való egyesitésének harmadik évfordulóját. A nyilt üzleteken, a középületeken és a magánházakon egész napon át román nemzeti szinü lobogó lengett. Délelőtt 10 órakor minden felekezet templomában ünnepi istentiszteletet tartottak. Az istentiszteleteken résztvettek az összes iskolák tanulói tanáraik, illetőleg tanitóik vezetésével. A legdiszesebb a görög keleti román székesegyházban tartott istentisztelet volt. Az istentiszteleten résztvettek az aradi katonai és polgári hatóságok vezetői. A székesegyház előtti téren diszes oszlopok voltak felállitva, melyeket zöld lombgirlandokkal fontok körül. A gyalogezred egy diszszázada és a gyalogezred zenekara állott a székesegyház előtti térségen. A görög keleti román székesegyházban celebrált istentisztelet után a hatóságok vezetői, a székesegyház előtt levő katonaság és a közönség a városháza elé, illetőleg a fő-utra vonult, ahol az istentiszteletek befejezése után kezdődött a diszfelvonulás.

A városháza előtt tribün volt felállitva, melyen a polgári hatóságok, valamint az aradi társadalom vezetői foglaltak helyet. A tribün előtt *Manu* tábornok hadosztályparancsnok és a törzstisztikar állottak. Először a román iskolák tanulóifjusága vonult fel diszmenetben, azután a római katolikus főgimnázium leány- és fiutagozata, mintegy 1200 növendéke vonult fel. A leányok mindnyájan fehér bluzban és fedetlen fővel, a fiuk fehér tornaegyenruhában és szintén fedetlen fővel, fegyelmezett menetben vonultak fel. A katolikus főgimnázium 1200 növendékének felvonulása oly impozáns és szép volt, hogy a felvonulás után dr. *Marcus* Mihály prefektus, dr. *Robu* János főpolgármester, *Mihulin* Miklós állami liceumi igazgató és *Botis* Tivadar dr. szemináriumi igazgató dr. *Lakatos* Ottóhoz, az aradi római katolikus plébánia vezetőjéhez siettek és gratuláltak az önérzetesen és impozánsan felvonult római katolikus tanulóifjusághoz. Ezután a katonaság diszfelvonulása következett.. A gyalogság, a vadászok, a határőrök, a lovasság és tüzérség vonultak fel egymásután diszmenetben. A katonai ünnepség befejezése után dr. *Marcus* Mihály prefektus a megyeházán a hatóságok, egyházak, egyesületek tisztelgő küldöttségét fogadta. Az egyesülés ünnepségének programmját az este kilenc órakor kezdődő zenés fáklyás menet zárta be. Amerre a katonaság fáklyásmenete elvonult, ugy a magánházak, mint a középületek ablakai, valamint az üzletek kirakatai éjjel 11 óráig ki voltak világitva. A katonazenekar több helyen szerenádot adott.

BUCURESTI. A tegnapi nemzeti ünnepet az egész országban szokásos módon ünnepelték meg. A fővárosban a metropolis templomban volt a fő istentisztelet, ahol *Christea* Miron pontifikálta a misét. A csapatok felett *Károly* trónörökös tartott szemlét. (Rador)

PÁRIS. Románia nemzeti ünnepe alkalmával a párisi román templomban Te Deum volt, amelyen résztvett *Bratianu* miniszterelnök, *Ghica* párisi román követ, az egész követség és a román kolónia. A latin unio bankettet adott *Bratianu* miniszterelnök tiszteletére, amelyen *Barthou* is megjelent. (Rador)

Bratianu Párisban.

(A miniszterelnök francia kitüntetése.)

PÁRIS. Poincare ma bankettet adott Bratianu miniszterelnök tiszteletére, amelyen résztvet Foch tábornok, Barthou, Conrad és még számos politikus. Tegnap este Poincare megküldötte Bratianunak a becsületrend nagykeresztjét. Párisban a miniszterelnök különböző pénzügyi kérdésekben tárgyalt, valamint az államadósságok rendezésének ügyében is folytat megbeszéléseket. Minthogy a tárgyalások szükségessé tették a pénzügyminiszter jelenlétét, Bratianu Vintila Párisba utazott. Távollété alatt helyettese Duca külügyminiszter lesz. (Rador.)

BUCURESTI. Bratianu miniszterelnök e hó végén, valószinüleg 29-én tér vissza Bucurestibe. (Rador.)

Uj naptár.

(Szilveszter-nap és Szökő-nap.)

Érdekes naptártervezetet állitott össze két német asztronomus: Hermann *Resse* és dr. *Köppen*. A naptártervezetet elküldötték a pápának és a külföldi csillagászoknak is, akik valamennyien azt hangoztatták, hogy apróbb módositásoktól eltekintve az uj naptártervezet megvalósitható. A tervezet a következő: Az év négy 91 napos negyedre oszlik, amely igy 364 napból fog állani és december 31-ike Szilveszter napja lenne. Január elseje mindig vasárnapra esik. Minden negyedév első hónapja 31 napos lesz. Szilveszter, valamint a szökő év napja, amely junius 31-ére esne; mint külön napok fognak szerepelni. Ez a két nap a hét egyik napjáról sem lesz elnevezve, mert az uj naptárban Szilveszter és Szökőnap néven fognak szerepelni. — Husvét április 8-ra, pünkösd május 26-ra, karácsony és ujév napja hétfőre jutna. A pápa legközelebb angol, francia, belga és amerikai csillagászokat hivat Rómába, hogy együttesen megalakitsák az uj naptárt.

Teljesitse mindenki a kötelességét.

(Folyik Aradon a korteskedés. — Tiszta választás lesz.)

Az aradi képviselőválasztás kü szöbén a választási harc napról napra fokozottabb mérveket öltött. *Zima* Tibor kedvező esélyei mindinkább nyilvánvalókká válnak s kétségtelen, hogy az aradi magyarság jelöltje impozáns többséggel viszi el a diadalt. Az aradi választás egyik örvendetes jelensége az is, hogy a hatóságok teljes mozgási szabadságot biztositanak a törvények keretén belül folyó agitációnak s igy mindenki a saját legjobb meggyőződése szerint adhatja le szavazatát az urnáknál.

A magyar jelölt biztos esélyei azonban az ellentábor egyes részeiben az agitációnak máris olyan módszereit váltották ki, amelyek semmi körülmények között meg nem engedhetők és megtorlást érdemelnek. Igy az egyik jelölt az egyik aradi iparos szakmának igéretet tett, hogy az esetben, ha a szakmának választó jogosultsággal biró tagjai reá szavaznak, az állammal szemben fennálló százkilencvenezer leinyi követelésüket egy héten belül behajtja az államtól, vagyha ez nem ikerülne, a sajátjából fizeti meg. A korteskedésnek olyan módszere ez, amely egyenesen beleütközik a büntetőtörvény paragrafusaiba, sőt arra is alkalmas, hogy a választás megsemmisitésének lehetőségét idézze fel. Az ellentábor kortesei még tőbbet is mernek. Ott ahol előnyös anyagi igéretekkel célt nem érnek el, a terror eszközeivel próbálkoznak. A magyar jelölt mellett kitartó választókat burkolt bosszuállással fenyegetik. Azt hiresztelik, hogy a boritékok, amelyekbe a szavazatokat a választók elhelyezik, átlátszók és a szavazat leadásakor nyomban megállapitható, hogy ki milyen szinü szavazó cédulát helyezett el a boritékban. Ez természetesen nem egyéb naiv kortesfogásnál. A boritékok teljesen átlátszatlanok és semmiféle jelből nem állapitható meg, hogy a fülkében a szavazó milyen szinü szavazólapot helyezett el a boritékban. A terrornak és a csábitásnak sok egyéb eszközét is alkalmazzák, de a részletekre itt nem akarunk kitérni. Az átlátszó és meg nem engedett kortesfogásokat egyébként is az értelmes szavazók nyomban leleplezik és nem hederitenek rájuk. De a fenyegetés és a megfélemlités egyeseket mégis visszatarthatnak alkotmányos jogaiknak gyakorlásától, ez pedig büncselekmény. Maga a kormány félreérthetlenül és nyiltan kijelentette, hogy a pótválasztásokra teljes és tökéletes véleményszabadságot biztosit a választóknak.

A választás tisztaságának egyéb ként biztositéka *Mihulin* Miklós választási elnöknek ünnepélyes nyilatkozata. Az elnök kijelentette, hogy *az aradi választás tiszta választás lesz.* Aki az urna elé járul, szabadon és függetlenül gyakorolhatja legfontosabb polgári jogát. A boritékok átlátszatlanok és attól a pillanattól, amikor az urnába jutnak, a felbontás pillanatáig azokhoz senki hozzá nem férközhetik. Kezeskedik arról, hogy Arad választó polgárságának többségi akarata meghamisitatlanul kerül ki a választási urnákból. A hatóságok részéről hangsulyozott pártatlanság felszabaditja a választók lelkiismeretét és akarat szabadságát. Az aradi magyar nemzetiségü többség érvényesülése egyedül csak a magyarságon multik. Járuljanak va sárnap reggel már tömegesen az urnákhoz. A választás sorsának vasárnap délutánig el kell dőlnie, mert a választás csak egynapos lesz s a szavazást a délutáni órákban lezárják. Magyar polgártársak teljesitse mindenki kötelességét!

Apponyi az erők tömörüléséért.

(Tart a választási harc Magyarországon.)

BUDAPEST. Gróf Apponyi Albert jászberényi beszédében hangoztatott erők tömöritésére vonatkozólag kijelentette egy hirlapirónak, hogy a tömörülésnek még konkrét formája nincs. A jelenlegi pártalakulatokat csak ideig leneseknek tekinti, melyek szét fognak mállani és csak ezután fog megindulni az egységes tömörülési folyamat. Igy már lehetségesnek tartja, hogy az ezutáni parlament már az igazi egyetértés alapján fog dolgozhatni. Az uj nemzetgyülés legfontosabb feladatának az uj választási törvényt tekintik.

BUDAPEST. Az uj nemzetgyülés politikai intencióiról a kormány körében kijelentették, hogy annak munkája oly atmoszféra kialakitására irányul, mely a nyugodt munkát biztositja. Kijelentették, hogy a választási kampány alatt arra törekedtek, hogy a nemzetgyülésbe politikai gyakorlattal és tárgyi szakismerettel biró férfiak kerüljenek be. A szélsőséges elemek kormánykörök kijelentése szerint csak a budapesti nagy tömegekkel rendelkező kerületekben lajstromos szavazás segitségével juthatnak csak be, ami a lajstromos szavazás segitségével juthatnak csak be, ami a lajstromos szavazás bukását jelenti. Kormánykörök kijelentése szerint a szélsőséges elemek kizárása egyedüli biztositéka a nyugodt parlamenti munkának.

BUDAPEST. A hivatalos lap ma rendeletet közöl, amely szerint a május 28-ra kitüzött választások ajánlási iveinek benyujtási határideje május 24. A junius elsejei választások ajánlási iveinek benyujtási határidejét pedig május 28-ig hosszabbitották meg.

Sport.

— **AMTE—Petrozsényi SC 6:1.** Imponáló goalaránnyal győzedelmeskedett az AMTE a lelkesen játszó és egyre fejlődő petrozsényiek felett. A vendégcsapat legjobb tagjai Veszprémi, Pálinkás, valamint a közvetlen védelem. Az AMTE goaljai közül hármat Ermesz, egyet-egyet Csapó, Galló és Auer által ért el, mig a PSC egyetlen goalját Veszprémi rugta. Biró: Pálinkás. — AMTE II—Egyetértés I. 4:0. — CFR—Glória old boys—Hakoah old boys 3:1. A humoros jelenetekben bővelkedő mérkőzés előtt old boys atletikai viadalt tartottak.

— **ATE—Törekvés** bajnoki foot-bal-mérkőzés lesz ma az AAC. sport telepén 5 órai kezdettel.

— **A budapesti Stadion.** *Budapest.* Az Olimpia bizottság a Stadion épitésére átengedett Vérmezőn ma délben a katonai és müszaki sportbizottságok a munkálatok helyét kijelölték.

— **Autóverseny.** A román királyi autó-klub junius 19. és 24. között 1500 kilométeres autóversenyt rendez a kövotkező utvonalon: Bucuresti—Brassov—Fogaras—Turda (Torda)—Tg. Muresch (Marosvásárhely)—Segisoara (Segesvár)—Odorkei (Székelyudvarh.) Sf. Gheorghe (Sepsiszentgyörgy)—Brassov—Sinaja—Ploesti—Bucuresti. — Az autóversenyen való részvételre jelentkezni lehet junius 10-ig a román autó-klub titkárságánál, Bucuresti Calea Viktoria 102, ahol a versenyzők a szükséges felvilágositásokat megkapják.

Az exkirály gyermekeinek életbiztositása.

BÉCS. Egy francia lap hiradása szerint Károly exkirály családjának nyomasztó helyzete megszünt, mert az exkirály halála folytán lejártak az életbiztositások, melyek nagy összeget és pedig több milliárd koronát juttatnak az árváknak. Schager Albin dr., az exkirályi vagyon bécsi igazgatója, ezt a hirt a leghatározottabban megcáfolja és kijelenti, hogy Károly a következő biztositásokat kötötte:

Az osztrák Phönixnél 1918 január 31-én 1 millió koronát Adelheide hercegnő részére, 1934 január 31-től esedékes évi 55 czer koronás részletben. Az osztrák Ankernél 1918 május 20-án félmillió koronát Ottó trónörökös részére, 1934 február 20-tól esedékes évi 29.600 korona részletben. Ugyancsak az Ankernél 1918 május 31-én félmillió koronát Félix királyi herceg javára, 1936 május 31-től esedékes 18.537 korona részletben. Az osztrák Generáli biztositó társaságnál 1918 május 31-én félmillió koronát Ottó részére, 1932 február 20-tól kezdődőleg járó 31 ezer koronás évi részletben. Ugyancsak a Generálinál 1918 május 31-én félmillió koronát Félix részére, 1936 május 31-től járó évi 20.363 korona részletben. A Magyar Általános Biztositó r.-t.-nál Róbert főherceg részére 1918 február 8-án egy millió koronát, 1935 február 8-tól járó évi 58.330 korona részletben.

Lloyd George otthon.

(Előkészületek Hágában.)

LONDIN. Lloyd George miniszterelnököt, amikor tegnap este Genuából a Victoria-pályaudvarra megérkezett, rendkivül nagyszabásu fogadtatásban részesitették. A pályaudvaron a parlament mindkét házának számos tagja jelent meg, élükön Chamberlainnel és a kabinet több tagjával. Athol herceg, aki a király képviseletében jelent meg, a következőképp üdvözölte a miniszterelnököt:

— Miniszterelnök ur! A király őfelsége meghagyta nekem, hogy önt az ő nevében üdvözöljem és hogy őfelségének azt a reményét fejezzem ki, hogy egészsége nem szenvedett hosszu és megfeszitett munkája következtében, mig a béke és Európa ujjáépitésén fáradozott.

A miniszterelnök meghatottsággal mondott köszönetet az üdvözlésért.

LONDON. Lloyd George visszatérése után tájékozódott a belpolitikai helyzetről és tapasztalta, hogy helyzete korántsem olyan szilárd, mint ahogy hitte. Barátai — mondotta — nagyon rosszul dolgoztak távollétei alatt. Politikai körökben krizistől tartanak. (Rador.)

HÁGA. A konferencia előkészületei megindultak. A holland kormány azokat a kormányokat is meghivja, amelyek a genuai konferencián nem vettek aktiv részt.

LEGUJABB

Tisza utolsó levele.)

Budapest. Ma került nyilvánosságra gróf *Tisza* Istvánnak az 1918 október huszonnyolcadikán az oktobrista forradalom kitörése előtt két nappal *Réz* Mihály egyetemi tanárhoz irt levele, melyben a többek között ezeket irja: „Az országot Andrássyék hihetetlen prepotenciával és a felelősségérzet teljes hiányával beledobták a kaoszba. Attól félek, hogy a béke megkötéséig semmit sem tehetünk arra nézve, hogy tisztességesebb kezek be juttassuk az ország kormányzatát, de igyekezem a kétségbeesést magamtól távol tartani ugy, hogy hasznomat vehessék még, ha rám kerülne a sor." A levél annál is inkább órási feltünést keltett, mert gróf *Andrássy* Gyula nemrég mondotta, hogy Tiszával még 1918. szeptemberében kibékült. A most nyilvánosságra került levél Andrássy erre kijelentésének a leg sulyosabb cáfolata.

Letartóztatott szocialista szónok.

Budapest. A választási harc utolsó agitációs napján kinos epizód történt. A szociáldemokraták Budapest külső részében népgyülést tartottak. *Fleischer* szónok agitációs beszédében a következő kijelentést tette: "Nem kell Magyarország!" A rendőrtisztviselő a gyülést feloszlatta, a szónokot hazaárulás és izgatás büntette miatt őrizetbe vették.

Oroszország agressziv politikája.

(Miért megy a lengyel államfő Bucurestbe? — Tüntetés Pétervárott Genua miatt.)

BUCURESTI. A Steagul cimü bucurestii lap mai számában szenzációs értesülést közöl arról, hogy Pilsudszki marsallt, a lengyel államfőt mi vezeti Bucurestibe. A lap közleménye teljes egészében igy szól:

Az ujságok lakonikus rövidséggel jelentették, hogy Pilsudszki tábornagy, a lengyel államfő junius 8-án Romániába érkezik, hogy az uralkodó párnál udvariasági látogatást tegyen. Egyetlen lap foglalkozott csupán behatóban a látogatással és annak jelentőségével. Pilsudszki nem azért jön ide, hogy pusztán udvariassági látogatást tegyen a királynál. Ha gazdasági jellegü és más pillanatnyi jelentőségü érdekek arra inditották is Lengyelországot, hogy a kisantantnak nevezett csoporttal szemben tartózkodó legyen, ami közismert tény, most magasabb érdekek arra inditották Lengyelországot, hogy Románia mellé álljon s értékes szövetségét keresse.

Különösen a legujabb genuai események s az a bizonyosság, a mellyel onnan Oroszország egyes közvetlen határállamainak kiküldöttei távoznak, hogy Oroszországnak agressziv politikája teljes kifejlésben van, arra vezettek, hogy a lengyel állam vezetői, akiket az ügy közvetlenül érdekel és az orosz veszedelem ugyanugy fenyeget, mint Romániát, szoros viszonyba igyekeznek lépni Romániával. Bizonyos, hogy nem vagyunk hivei a háborus politikának melyet egyesek hirdetnek és még kevésbbé az agressziv politikának. Rá is mutattunk annak idején, hogy milyen módon kellett volna hozzáfogni és lefolytatni a moszkvai kormánnyal való közvetlen tárgyalást. Minthogy azonban ez nem történt meg és minthogy ma a helyzet nyugtalanitó, helyes, ha mint előrelátó ország, idejekorán megtesszük óvintézkedéseinket.

BÉCS. Moszkvából jelentik, hogy a genuai konferencia eredménye Oroszországban elkeseredést keltett. Pétervárott bábukat akasztottak fel, melyek Barthout a genuai francia delegáció vezetőjét és Poincarét a francia kormányelnököt ábrázolták. A bábukat nyilvánosan elégették.

Zichy Mihály — az összeesküvő.

A nagy müvész felfedezett levele.

BUDAPEST. *Zichy* Mihály müvészi alkotásokban és eseményekben egyformán gazdag életéről sok mindent tudunk, de hogy valaha politikai összeesküvésre, véres merényletre is rászánta magát még pedig *Metternich*, a mindenható kancellár ellen, az csak most derült ki egy mulatságos és sok egyéb vonatkozásában is érdekes levélből, amelyet a napokban talált meg és szerzett meg az Ernszt Muzeum, mely müvészettörténeti és irodalomtörténeti emlékekben gazdag gyüjteményét a legközelebbi napokban nyitja meg először a nagyközönségnek. Zichy Mihálynak ez a most fölfedezett levele, melyet *Hentaller* Lajosnak irt, aki egy, a 48—49-iki forradalomról szóló mű illusztrálására hivta meg a következőképpen szól:

Szt.-Pétervár, Okt. 97.

Mélyen tisztelt Uram! Feleletemmel késtem — keresvén a lehetőséget, nagyon is csábitó ajánlatának elfogadására. Nagy sajnálatomra, ezt nem találtam meg. Fő oka (amit Ön is elösmerni fog) az, hogy én már 1844-ben maradandólag Bécsben éltem s ott végeztem be tanulmányaimat. Onnét pedig 1847-ben követtem Ilona főhercegné meghivását Oroszországba, 19 éves koromban. Illyen fiatal gyerköczöt a már elvárható mozgalmak titkos előkészületeiben aligha tartották megbizhatónak. Elragadtatva én is, mint a többi iskolatársaim, de őket bizony keveset értve, hallgattam én is végig azon szép halovány embernek, Kossuth Lajosnak beszédét Pesten. Az időben az a két nagy emberünk, gr. Széchenyi István és Kossuth Lajos állottak szemközt egymással, teljes alázatossággal éreztük, hogy non nostrum est tantas componere liter — de Kossuth szép külseje, az az ellenállhatatlan szivrehető hangja — a polgári jogaira felemelkedő demokrácia a fiatalságot nagyobb részben Kossuth mellé csábitotta. Deák Ferenc alakja akkor nekünk csak ugy tünt fel, mint egy vaskos corpus juris kötete. Hárman egy negyediket hozzánk verbuválva össze is esküdtünk, pedig ősmagyar módra! a penicilus karcolásai karunkból a vért csak homoeopatikus adagban adták ki. Ezen formalitás hiánya nem hátráltatta lelkesült fogadásunkat „aki köztünk legelőször közeljön Metternich herceghez, az ezen iszonyu kárt tenni fog." Esküvel is erre leköteleztük magunkat. Wie die Alten singen, so zwitschern die Jungen! Az összeesküdtekből csak ketten élünk még. A többiek már átszenderültek oda, ahol a politikai mozgalmak megszünnek. Ezekből láthatja, hogy legjobb hajlamaim mellett komolyabb vállalatra méltónak nem tartottak, s igy követtem jó vagy rossz csillagomat észak felé, ahonnét éppen reánk csapott később a menydörgős ménykő. Az egész 48—49-ik hadjáratot, a mi hősiesen folytatott, méltóan végzet és az erre bekövetkezett mártyriumi éveket én csak messziről észlelhettem, érezhettem egyhangulag hazám fiaival. Innét a szemetkápráztató coulisse-ák hátamögött állva, a leálarcozott eseményekbe mélyebb belátásom volt, mint akárki másnak. Mindez nem elég arra, hogy egy olyan munkához — amilyennek Ön mélyen tisztelt Uram azt teremteni készül, az én segélyemet felajánlhassam. Ilyen munkákhoz az események szemtanui köllenek. Figyelmeztetem, a mi szegény Munkácsynk egy ösmert szénrajzára „Kozákok magyar hadifoglyokat kisérnek" Munkácsy lehetne az Önnek szükséges müvész. Ábrányi Lajos már évek előtt szólitott fel engem a közreműködésre egy az Önéhez hasonló kiadáshoz. Ábrányi müvészi hire el van ösmerve. Hát még Madarász Viktor. Második, határozottan döntő ok pedig az, hogy az itteni állásommal összejáró kötelezettségeim egy percnyi szabad időt sem engednek rendelkezésemre. Nem csak a nagyobbakra nem, de még a legkissebb extra munkákra se vállalkozhatok. Elhiheti, hogy csak a végső lehetetlenség okozhatta visszavonulásomat ezen igen komoly és nagyhatásu vállalatról. Hazafias üdvözlettel és teljes tisztelettel, hive *Zichy Mihály.*

Irodalom és müvészet.

Odry Árpád.

(Két est a nyári szinházban.)

Hétfőn este nyilt meg a nyári szinház Herczeg Ferenc kedves vigjátékával, „A három testőr"-rel. Az előadásnak az a legnagyobb érdekessége, hogy az egyik főszerepet Odry Árpád, a budapesti Nemzeti Szinház illusztris müvésze játszotta. Körülbelül kilenc esztendeje, hogy a kiváló müvész utoljára vendégszerepelt Aradon. Azóta hatalmasat fejlődött ez az izig-vérig müvész, aki most már oly nagy szinpadi egyéniség, hogy kinőtt a kritika határai közül. Ugyanez a megállapitásunk a „Rosenkranz és Güldenstern" tegnapi előadása után is. Odry Árpád báró Rosenkranza a szinészi teljesitő képesség magas fokán áll. Ez az egyébként unalmas és szintelen alak Odry interpretálásában megelevenedik és kedves koloritot kap. Az aradi közönség mindkét este lelkesen ünnepelte a vendégmüvészt. A társulat tagjai: H. Harmath Józsa, Follinuszné, Zilahy Irénke, Sipos Zsigmond, Kallós József, Darvas Ernő, Ács Mihály, Mészáros Béla derekas munkát végeztek. Selmeczy Mihály kedvesen, sok humorral játszott egy hálás epizódszerepet.

* **A szinházi iroda hirei.** Odry Árpád, a budapesti Nemzeti Szinház müvésze és Huzella Irén drámai szinésznő csütörtök este folytatják együttes vendégjátékukat a Kaméliás hölgyben. — Odry Árpád, a szinház illusztris vendégmüvésze pénteken este bucsuzik el az aradi közönségtől Figaró házassága főszerepében. A nagyszerü vigjátékot a közelmultban elevenitette fel a budapesti Nemzeti Szinház Odry rendezésében óriási sikerrel. Itt is a müvész vezeti a próbákat a darabból, amelyben Odryval az élén, az egész prózai személyzet részt vesz. — Csütörtök délután a Szerencsetánc operett huszonötödik előadása a premieri szereposztásban mérsékelt helyárakkal kerül szinre. — Péchy Erzsi szerdán este érkezett meg Aradra. A primadonna már a mai naptól kezdve részt vesz az operett-próbákon. Szombaton este a Kék mazur Blanka grófnő szerepében mutatkozik be Budapest primadonnája. Jegyekről előre ajánlatos gondoskodni, mert a pénztár, tekintve a nagy érdeklődést, csak igy tudja kielégiteni a közönséget. A vendégprimadonna Budapesten eljátszott legjobb szerepeiben fog még fellépni és pedig: Offenbach, Három a kislány, Hollandi menyecske és Szép Heléna operettekben. — Vasárnap délután a Reichstadti herceg c. operett kerül szinre mérsékelt helyárakkal. —

Meghalt Mayr

volt osztrák kancellár.

LINZ. Ötvennyolc éves korában váratlanul, szivszélhüdés következtében meghalt vasárnap éjjel Linzben Mayr Mihály dr. volt osztrák szövetségi kancellár. Schobernek, a mostani kancellárnak elődje, Rennernek, a szociáldemokrata kancellárnak pedig utóda volt. Tudós ember volt, Ausztria müemlékeinek egyik legjobb ismerője s tagja a császári akadémiának is. Mint politikus a keresztény-szociálista párt eszméit vallotta s annak idején a császári udvar nem egy kitüntetésében volt részes. Az 1920-iki választások után került a kancellári székbe, mikor a szociáldemokraták többsége megszünt Ausztriában és Renner megbukott. Mayr koncentrációs kabinetet alakitott, a nagynémetekre, a keresztényszociálistákra és a szociáldemokratákra támaszkodott mindaddig, mig a pénzügyi kérdések 1921 nyarán bukását nem követelték s az entente világosan kifejezett bizalma Schobert nem állitotta az ügyek élére.

Mozi.

* **Madame Tallien az Apollóban.** Szerdán volt a bemutatója a francia forradalom legérdekesebb nőszemélyének, Madame Talliennek történetét magában foglaló képnek. Óriási érdeklődés és még sem várt arányu siker, ezzel lehet legjobban jellemezni a szerdai bemutatót. A francia forradalom összefüggő teljes egészében való bemutatása a szenzációja ennek a képnek, amely meszsze felülmulja a felülmulhatatlannak hitt Dantont, Madame Dubarryt. A Bastille ostroma — A Conciergerie szomoru rabjainak világa, — Az Ész istennőjének kultusza, — Robespierre elfogatása és kivégzése a francia forradalom legvéresebb korszakát öleli fel. Ezen a korszakon vezet bennünket végig Madame Tallien története. A főszerepet a csodalatos szépségü Lidia Borelli alakitja páratlan müvészettel. A filmkolosszus csütörtökön és pénteken marad az Apolló müsorán.

* **Hamlet — Asta Nielsennel az Urániában.** A Hamlet-probléma-egy sajátságos felfogása az, hogy Hamlet nem férfi volt, hanem nő. Ezt a bizarrnak tetsző ötletet ragadta meg az Ufa-gyár, hogy egy sajátosan szép és érdekes képet alkosson meg. A kép az Urániában a szerdai bemutatón oly sikert aratott, amilyet film nagyon régen nem. De minden szépsége mellett is a fő oka a sikernek abban keresendő, hogy a főszerepet a legtüneményesebb filmfenomén: Asta Nielsen alakitja. A gyönyörü képet még csütörtökön és pénteken vetiti az Uránia.

— **Szókrekedés.** Gebhardt tanár, Budapest tiszti főorvosa megállapitotta, hogy a „**Ferencz József**" keserüviz, mint igen hatásos hashajtó, kitünő szolgálatot tesz.

HIREK.

A hősök ünnepe.

Dr. Marcus Mihály prefektus a holnap, csütörtökön megtartandó hősök emlékünnepének programját a következőkben hoza a közönség tudomására: Az összes köz- és magánhivatalokban munkaszünet. Az üzletek egész nap zárva tartandók. A borbély és hentesüzletek 10 óráig lehetnek nyitva. A házak fellobogózandók és este az ablakok kivilágitandók. Délelőtt 10 órakor a gör. kel. templomban istentisztelet lesz, amelyen részt vesznek az összes polgári és katonai hatóságok, iskolák és az egyesületek zászlaik alatt. A helyőrség egyes szakaszai zászlókkal, zene- és kürtszóval tisztelegnek. Ezután Petrescu Gheorghe alezredes, a 19. pionir batallion parancsnoka mond beszédet. Beszéd után az iskolák növendékei vonulnak el. Délelőtt 11 óra 30 perckor istentiszteletet tartanak a várban levő szerb temetőben, melyen részt vesznek a katonai és polgári hatóságok, a papság és azok a katonacsapatok, amelyek a gör. kel. kathedrálisnál jelen voltak. Délután 4—7 óráig, este 9—12 óráig katonazenekar játszik a város főterén.

— **Lapunk legközelebbi száma a csütörtöki hivatalos ünnep miatt szombaton jelenik meg.**

— **A görög trónörökösné állapota.** Athen. Erzsébet görög trónörökösné állapota javult. A román királyi pár holnap érkezik vissza Bucurestibe. (Rador.)

— **A minisztertanács a spekuláció ellen.** Bucuresti. Ma délelőtt minisztertanács volt, amely teljes felhatalmazást adott Bratianu Vintila pénzügyminiszternek, hogy Párisban a kincstári bonok ügyét rendezze. A minisztertanács ezután a folyton fokozódó drágasággal foglalkozott és a kereskedelmi szabadság elve alapjára helyezkedve elhatározta, hogy a spekuláció ellen erélyes intézkedéseket tesz. (Rador.)

— **Olasz—román tárgyalások.** *Róma.* Olaszország és Románia között gazdasági tárgyalások indultak meg, főleg a román petroleumkivitelre vonatkozólag. A tárgyalások már befejezés előtt állanak.

— **Meggyilkolt főszerkesztő.** *Szófia. Grakoffot* egy bolgár ellenzéki ujság főszerkesztőjét ma éjjel meggyilkolták. Ugy a tett oka, mint a tettesek eddig ismeretlenek.

— **Bulgária halasztást kapott jóvátételi tartozására.** Mint Szófiából jelentik, a jóvátételi bizottság legutóbbi követelésére nézve Bulgária azt a kérést terjesztette az ententehoz, hogy rossz gazdasági viszonyaira való tekintettel adjanak halasztást neki. A nagykövetei értekezlet Bulgária kérését jóakaratulag fogadta, ugy hogy egész bizonyosan lenet számitani a teljesités elhalasztására.

— **Befejezték a vizsgálatot a Kornis-betörésben.** A Kornis-féle betörés büntettében befejezték a vizsgálatot és az aktákat a vádirat elkészitése végett átadták az ügyészségnek. A főtárgyaláson, amit valószinüleg még a nyári törvényszünet beállta előtt fognak megtartani, a vádat *Meculescu* Alexandru főügyész képviseli.

— **Gyászmise a vári szerb temetőben.** Az aradi gör. kel. szerb plébánia-hivatal ezuton is közli, hogy csütörtökön, folyó hó 25-én d. e. 11 órakor a gör. kel. szerb templomból kiindulva processziós menet fog az aradi várban levő szerb temetőbe kimenni, ahol az ott elhunytakért gyászistentiszteletet lesz.

— **Facta és Csicserin.** Róma. Facta olasz miniszterelnök és Schanzer külügyminiszter az orosz delegátusok meghivását a Bristol szállóban rendezett vacsorára elfogadták. Csicserin és Facta pohárköszöntöket mondottak. Első izben történik meg, hogy antant miniszterek a moszkvai kormány megbizottainak meghivását elfogadták. (Rador.)

— **Magyar-cseh-osztrák tárgyalások.** Bécs. Ennek a hónapnak a végén fognak megindulni a magyar-cseh tárgyalások, melyeken Magyarországot Valkó Lajos meghatalmazott miniszter képviseli. A tárgyalások jelentőségét fokozza az, hogy ugyanakkor Prágában fog tartózkodni Schober osztrák kancellár is. Főként gazdasági és jogi kérdések kerülnek szőnyegre, azonban nincs kizárva, hogy másirányu tárgyalásokat is kezdenek.

— **Bezárt erdélyi református iskola.** Genf. A nemzetek szövetsége mellé kirendelt magyar titkárság a kisebbségek érdekében olyan kérelmet adott be, amely a cluji református tanárképző bezárása ügyében kiadott román kormányrendelkezés megváltoztatását kéri. A kérelemben hivatkozik a titkárság a főhatalmak és Románia között 1919. decemberében kötött szerződés kilencedik cikkére, amely a nemzeti kisebbségek iskolafenntartását biztositja. A titkárság annál is inkább kéri a tanárképző bezárására vonatkozó rendelet visszavonatását, mert azt a központi román kormány tudta nélkül adták ki.

— **Eljegyzés.** Stefanoviciu Demeter, a Banca Nationala a Romaniei aradi fiókjának pénztárnoka, eljegyezte Miscutia Lucretia urleányt Gyuláról. (Minden külön értesités helyett.)

Grünwald Andor és Varró Ella jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

— **Házasság.** Brandenburg András és özv. Vagács Ágostonné f. hó 24-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesités helyett.)

— **Alagut Franciaország és Anglia között.** Páris. Anglia és Franciaország között a La-Manche csatorna alatti alagut megvalósitására alakult bizottság komoly munkához fogott. Az előmunkálatokat a közeljövőben meg fogják kezdeni.

— **Aradon lefoglalták a magyarországi könyveket.** Tegnapelőtt rendelet érkezett az aradi államrendőrséghez, amely szerint az aradi könyvkereskedőknél le kell foglalni a Budapesten 1920—21, és 22-ben megjelent összes magyarnyelvü könyveket. A rendőrség tisztviselői hétfőn délelőtt megjelentek a könyvkereskedőknél és foganatositották a rendeletet. A könyvkereskedőket igen kellemetlenül érintette az intézkedés, mert a raktáron levő könyvek nagyobb része bizományi áru. A vasuti hirlapárusitónál 1540 darab könyvet 50 ezer lei értékben foglaltak le. Értesülésünk szerint ez az intézkedés azért történt, mert Budapesten a magyar kormány hasonlóan járt el a román könyvekkel szemben.

— **A nemzetközi gyorsvonat,** mint megirtuk, junius 1-től naponta közlekedik jelentékenyen leszállitott menetárak mellett. E hóban még Budapest felé vasárnap, kedden, csütörtökön és szombaton, Bucuresti felé vasárnap, kedden, szerdán és pénteken megy. A menetdijak, valamint a feladott utipodgyászok ára ezidő szerint csak francia frankban fizethetők.

— **A lakáshivatal szünete.** Az aradi lakáshivatalban még most sem fejezték be az adminisztrációs munkálatokat, amelyek előreláthatólag még néhány napig eltartanak. Ezért a lakáshivatal csak a jövő hét hétfőjétől fogad el kérvényeket.

— **A stockholmi magyar mükiállitás.** Stockholm. A reprezentativ magyar mükiállitást ma zárták be. A kiállitás tartama alatt eladott mütárgyak értéke 3 millió korona.

— **Halálozás.** Walder Tibor, a Weisz Mór és Fiai cég tisztviselője hétfőn 23 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. A fiatal törekvő tisztviselő halála általános részvétet keltett. A temetés ma délután 5 órakor nagy részvét mellett ment végbe.

— **Szerbiában nincs több hadifogoly.** Budapest. A magyar honvédelmi miniszteriumnak azzal a hirével szemben, hogy Szerbiában még mintegy négy-ötszáz magyar hadifogoly van, az S. H. S. állam külügyminiszteriuma decemberben oly értelmü jelentést adott ki, amely szerint az S. H. S. állam területén hadifogoly nincsen.

— **A katonai strandfürdő** vasárnap, f. hó 28-án katonaznével megnyilik.

— **Glasner Mose** Cluj hirneves főrabbija, ki most tért haza németországi előadás-körutjáról, pénteken városunkba érkezik és szombaton délután 5 órakor a Fehér Kereszt nagytermében előadást tart az egyetemes zsidó kérdésekről.

— **Tagfelvétel a chevra kadisánál.** Értesitjük egyesületünk t. tagjait, hogy f. hó 28-án, 29-én és 30-án a templomépületi tanácsteremben alapitási ünnepélyt tartunk. Ezen ünnepélyre a t. tagokat ezuton is meghivjuk. Az ünnepélyen uj tagok is felvétetnek. A felvétel módozataira nézve egyesületünk irodájában készséggel adják meg a felvilágositást. Az elnökség.

— Gyermekkocsi fekvő és sport 800 leitől kezdve, gyermekszék, nyugágy, tenniszverő és labda, football, utazási cikkek nagy választékban Hegedüs cégnél. Arad, Bul. Regina Maria 16.

— **A végzetes rokonság.** Sándor Imre serendul marei fiatalembert, a kit azzal gyanusitottak, hogy a faluban és környékén több lopást követett el, a vizsgálóbiróság bizonyitékok hiján ma szabadlábra helyezte. A kérdéses rablásokat valószinüleg Sándor Dani nevü rokona követte el, aki nemrégiben szökött át Zerendre Magyarországból.

— **Bucuresti legnagyobb cirkusza,** a Grand Cirkusz Regal holnap, csütörtökön kezdi előadásait a Piata Stefan cel mare (Vilmos császár-téren.)

— **„Tót köztársaság."** Prága. A cseh postaigazgatóság postacsomagokat foglalt le, amelyekben Hlinka tót vezér képével „tót köztársaság" felirással ellátott bélyegeket találtak. A bevezetett nyomozás során széleskörü csehellenes tót propaganda nyomára jöttek rá.

A MAGYAR SZÖVETSÉG ARADI TAGOZATA.

Arra kérjük szavazati joggal biró polgártársainkat, hogy a vasárnapi képviselő-választásra való tekintettel e hét csütörtök és pénteki napjainak délelőttjén a városháza tanácstermében okvetlenül jelenjenek meg választási igazolványaik kivétele céljából.

A Magyar Szövetség választási bizottsága.

— **Schober lemond.** Bécs. A minisztertanács felhatalmazta Schober kancellárt, hogy alkalmas időpontban nyujtsa be a kormány lemondását.

— **Ellopott csempészett ezüst.** Debrecen. Biharkeresztesi ezüstcsempészektől két hét előtt felhozsa ezüstpénzt koboztak el. A pénzt Kisujszállás és Püspökladány között a vonatról ellopták.

— **A vaggongyári raktárfőnök tragédiája.** Tragikus körülmények között vesztette el az aradi Astra-vaggongyár általánosan tisztelt, derek raktárfőnökét, Ecker Gyulát. A 64 esztendős tisztviselő lábát megsebezte egy szeg, amitől vérmérgezést kapott. Kétszer hajtottak végre mütétet, de az orvosi tudomány már nem segithetett rajta: kedden hajnalban rövid szenvedés után elhunyt. Ecker Gyulát családja és kiterjedt rokonság gyászolja. A temetés holnap, csütörtökön délután 5 órakor lesz a Str. Baritiu (Rákóczi-utca) 22 számu házból.

— **A Nádor-csatorna titka.** A morodai csendőrség tegnap a falu mellett húzódó Nádor-csatornából egy ismeretlen férfi holttestét fogta ki. Az esetről azonnal jelentést tettek az aradi ügyészségnek.

— **Betörés két lakásban.** Vakmerő betörést követtek el tegnap éjszaka a Str. Vlaicu Aurel (Pécskai-uton.) A betörők egy házban két lakásban operáltak. Álkulccsal felnyitották az ajtókat, a szekrényeket feltörték és mintegy 40 ezer lei értékü ékszert és fehérnemüt vittek el. A rendőrség meginditotta a legszélesebb körü nyomozást.

— **Köszönetnyilvánitás.** Unger Mór zenetanár legutóbbi növendékhangversenyének tiszta bevételéből 1000 leit juttatott egyesületünknek. A nagylelkü adományért hálás köszönetünket nyilvánitjuk. Aradi Filharmonia Egyesület

Schweiger Pál családi tragédiája.

(Látogatás az öngyilkos kereskedő aradi hozzátartozóinál.)

A göröngyös Pécicai uton kinosan ráz tova a rozzant konflis. Kétoldalt dusfürtü, tejes virágu akácok. A városból csak a gyárké mények füstölgő panorámája ér el a napsütésben uszó zöld vetések és kósza jegenyék függönyén át a szemünkig. A ségai kanyarodónál ütött-kopott korcsma. Cégér hijján meszes oszlopán csalogat a három szó: Bor, Sör és Pálinka. A szerencsétlen véget ért *Schweiger* Pál bérelte valamikor, aki pedig cukrász volt eredetileg. A kopott konflison ugyanis az ő ügyében igyekszünk. Én és egy fiatalember, kinek sárga rózsa virit a gombjyukában. A Schweiger anyjának a segédje. Az ő korcsmájuk odébb van a régi benoid gyárral szemben. Pécskai ut 77. — vegyeskereskedés is egyuttal. A segéd ur szivesen referál a kérdéseimre. A családot, ugy látszik, ismeri alaposan. Schweiger Pált is ismerte, a feleségét is.

— Nagyon szép asszony volt — mondja — a Schweiger ur nagyon szerette.

— Hány éves volt a Schweiger ur? kérdezem.

— Harmincegy. De nem ő az egyedüli öngyilkos a családban. Most négyen vannak testvérek. Az ötödik az öccse 19 éves korában 8 évvel ezelőtt lőtte magát főbe — szinrén szerelemből.

— Hogy-hogy szinrén?

— Hát nem is anyagi okokból, dehogy. Most 15-én kellett volna átvennie a curticii állomás cukrász dáját. A berendezése egyedül több mint 30 ezer leit ér.

„Pali meghalt, jöjjenek."

Mikor a szerencsétlen véget ért Schweiger anyjával és két nővérével is beszéltem, mindjobban kiércesedik bennem a meggyőződés, hogy a nagy tragédia oka semmiesetre sem lehetett anyagi okok miatti kétségbeesés. Egy szerencsétlen életü ember végnélkül való meggyötrése, lelki kinlódása kergette halálba és gyilkosságba ezt a 31 éves cukrászt.

A boltból, ahol mindent lehet kapni, három gyászruhás asszony kisér be a fogadószobába. Itt minden homályos és szomoru. Szerteszét gyors csomagolás sietségének maradványai. Nyitott táskák, plaidek és fekete ruhadarabok. Előttem a plüssteritős asztalon meggyötört, tele könnyezet: távirat fekszik: *„Pali meghalt, jöjjenek. Engelstein."* Ez az apósa a szerencsétlennek. Baia de crisi gazdag zsidó. Bányatulajdonos és kereskedő. Ugy beszélik, hogy a háboru alatt rosszul ment a sorja és két évvel ezelőtt, amikor a leányát férjhez adta Schweiger Pálhoz, a leány állitólag nagyon jól ment férjhez.

A három gyászbaborult hölgy egyszerre beszél. Felváltva sirnak és mindegyik szeretné belémrögziteni a kedves jó halottjuk iránt érzett szeretetüket.

Elmondják, hogy a fiu, az öccsük végtelenül imádta a feleségét. Mikor az asszonynak ezelőtt egy évvel kis fia született, ez a szeretet még csak fokozódott. A felesége ekkor három hónapnál tovább betegeskedett és mivel nem birtak lakást kapni, itt meg a háznál nem volt megfelelő szoba a rendelkezésükre, a fiatal asszonyt hazaküldték Baia de Crisre a szüleihez. Hanem azóta megváltozott minden. Az asszony apja az *Engelstein* Jakab aki közben alaposan megszedte magát nem szivesen nézte a vejét.

Az após és vő.

Schweiger itt maradt Aradon a hozzátartozóinál és hetenként, tiznaponként látogatott el a feleségéhez. Ilyenkor állandó perpatvar volt az após és a veje között. Ez a meggazdagodott öreg ember, a leányát is felheccelte az ura ellen, aki pedig ha Aradon volt minden héten küldött neki egy-két ajánlott levelet. (A recepiszek itt vannak a tükör fiókban.) Az asszony azonban, miért, miért nem sosem válaszolt az irására. Ez roppant elkeseritette Schweiger Pált. Pénteken is irt neki egy ajánlott levelet. Ebben ezt olvasták a szülei utólag a tragédia megtörténte után: „Drága Anyukám! Nem tudom megérteni, hogy soraimra mért nem válaszolsz." Ezen a napon az apósa is itt járt Aradon és nem kereste fel a vejét. A szerencsétlen agyongyötört szivü ember ekkor telefonon hivta fel a feleségét. Siránkozva kérdezte meg tőle, hogy mit csinálnak és mért teszik őt boldogtalanná a végtelen közönyösségükkel.

— Hát nincs neked két percnyi időd, hogy három sort irhassál az uradnak?

Az asszony röviden csak egy szóval válaszolt: „Nincs". Azután még azt is hozzátette:

— Ne legyél te kiváncsi arra, amit én neked irni fogok.

Schweiger ekkor sirva ment haza a szüleihez. Most már kétségtelen volt, hogy az apósa a feleségét rávette arra, hogy váljon el tőle.

Mi történt otthon?

Másnap reggel elutazott. Nem lehetett még feltett szándéka a gyilkolás, hiszen a sógorával még üzleti ügyekről beszélgetet közvetlen a vonat indulása előtt. Az anyját pedig megkérte, hogy készitse elő a cukrász szerszámait, mert most már, ha törik, ha szakad, kimegy a curtici restit átvenni. Baia de Crisen ebédközben történhetett valami közöttük. De ezt sem lehet tudni bizonyosan. Mert a borzalmas tett végrehajtása előtt egy félórával még többen látták a fiatalokat az ablaknál. A gyermekükkel játszottak és rózsát tüzött az asszony a férje kabátjára, az meg az asszonya hajába simitott bele egy frissen szakitott tavaszi virágot. Megkoszoruzták egymást a halálnak. Ez a hálószobában történt. Az ajtó mellett egy paraván állott. Ide huzódtak meg a fiatalok. Közöttük feküd a fiacskájuk. Az öreg Engelstern ekkor magukra hagyta őket és kiment a verandára szivarozni. Belül minden csöndes volt. Egyszerre hatalmas dörrenés zavarta meg az apóst. Ez berontott a szobába. Az ajtó előtt keresztben, átlőtt halántékkal feküdt a lánya — holtan. Távolabb az ablak mellett a kisfiu nyögött. A kar jából bugyborékolt a vér. Az a fáradt golyó, ami már az anyja agyát átfurta, majdnem kioltotta az ő parányi életét is. Schweiger ekkor még élt. A kályha mögött állt kezében még füstölt a revolver. A nagyapja rémülten rohant ki a gyerekkel és amikor az előszobába ért, ujabb dörrenés hallatszott. Schweiger lőtte magát főbe. Azonban nem halt meg. Este fél kilencig kinlódott eszméletlenül. A brádi kórházban lehelte ki a lelkét.

Az utolsó levél.

A kis szobában, ahol vagyunk velem szemben áll egy széles konzoltükör, ennek a márványplatnija alatt találta meg az öreg Scweigerné másnap a következő levelet:

— Bocsássatok meg tettemért, amit tettem, azt apósomért tettem mert ők az okai, hogy a feleségem ily csúdar bánásmódban részesitett. Hallgassák meg szüleimet, kik bővebben referálnak. Ha ezen a világon nem lehettem boldog, ugy legalább a másvilágon akarok vele egymás mellett lenni. Csókol mindenkit Pali. Fiamat Anna nővérem nevelje, ha nem vállalná, ugy a nagyszülei. Schweiger Pál.

— Az Eugelotein mégsem akarta engedni, hogy együtt temessék el őket — zokog fel a szerencsétlen anyából a végtelen bánat. Azt szegényt már hétfőn eltemették a brádi temetőben, mi a magunk halottját tegnap kisértük ki ugyanoda. A mi vallásunk még azt sem engedi meg, hogy egymás mellett pihenhessenek. Az öngyilkosok a temető árkában lesznek elföldelve.

Itt sirni kezd. Görcsösen zokog. Egy magára hagyott öreg anya mindem keserüsége benne van a sirásában.

— Nem volt itt kérem szó gyilkosságról. Nem volt az én drága fiam italos vagy könnyelmü tessék csak nézni:

A szekrényből fehér cukrászruhák kerülnek elő. A kályha mögül cifra bádogedények, kanalak és buktáknak való furcsaságok. Az udvaron fagylaltos kád: a Schweiger szabadalma. Cementből rakott a belsejébe páncélt, mert a sólé kimarja a kád faburkolatát.

Mielőtt eljövök egy nagy fotografiát mutatnak még meg. A halottak. Schweiger Pál, aki szivét nem tudta bepáncélozni, mint a fagylaltos dézsa belsejét, kimaratta könnyeinek sós levével magából az életet. Ezen a képen még szmoking van rajta és jól fésült angol bajusz. Feleségén fehér menyasszonyi fátyol és mirtuskoszoru, abból az időből, mikor még az esküvőjükre mentek, reménynyel telve, boldogan. (bgy.)

Közgazdaság.

A valutapiac.

Aradi valutaárak. (Május 24.) Dollár 140, márka 0.50, sokol 2.70, dinár 1.90, magyar korona 0.19, budapesti kifizetés 5.75, bécsi kifizetés 67, berlini kifizetés 0.49, prágai kifizetés 2.76, francia frank 13.

Zürichi nyitás. (Május 24.) Berlin 178, Newyork 525, Milano 2690, Prága 995, Budapest 61, Zágráb 187.5, Bucuresti —, Varsó 13, Bécs 5.50, lebélyegzett osztrák korona 5.50.

Bécsi kurzusok. (Május 24.) Magyar korona 11.32, dollár 9650, márka 3150, angol font 43200, lira 495, leu 67.50, svájci frank 1845, sokol 183.5.

Budapesti nyitás. (Május 24.) Napoleon d'Or 3210, dollár 834, márka 284.5, leu 5.84, sokol 16.—.

Zürichi zárlat. (Május 24.) Berlin 177.5, Newyork 524.25, Milano 2692.5, Prága 995, Budapest 61, Zágráb 187.5, Bucuresti —, Varsó 13, Bécs 5.25, lebélyegzett osztrák korona 5.50.

Budapesti zárlat. (Május 24.) Napoleon d'Or 3195, dollár 828, márka 288.5, leu 578, sokol 1582.

— **Naponta repülőgép Párisból Budapestre.** Budapest. A budapest—párisi légiforgalmi közlekedés oly gyors és pontos, hogy a reggel Párisban megjelent Matint már aznap este Budapesten kapni lehet. A társaság elhatározta, hogy a jelentkező utasok nagy számára való tekintettel a légi forgalmat kibővitik és junius elsejétől kezdődőleg naponként fog repülőgépet inditani Párisból.

NYILTTÉR.

Nr. act. 632—1922.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Dr. Lichtfuss István aradi ügyvéd által képviselt August Kling nancy-i cég megkeresésére közjegyzői tanusitás mellett nyilvános árverésen Aradon Simándi-ut 3-ik szám alatti telepen **1922. évi május hó 26. napján délelőtt 10 órakor** eladok mintegy 35 harmincöt waggon burgonyát kilónként egy lei 50 bani kikiáltási árban.

Bánatpénzül az árverezni szándékozók által az árverés megkezdése előtt 40.000 lei készpénzben leteendő: az áru a kikiáltási áron alul is eladatik; vevő viseli a vételi illetéket és forgalmi adót; a vételár az árverés befejezésekor nyomban kifizetendő: a burgonya a telepről az árverés után 48 óra alatt elszállitandó; az áru megtekinthető az árverés helyén bármikor.

Az árverés többi feltételei irodámban megtudhatók.

Arad, 1922. május 24. 2394

Dr. Silviu Pascutiu,
notar public.

Figyelem! A legszebb és legolcsóbb nyári azsour ruhák és blousok, továbbá Combinék, házi ruhák és pongyolák dus választékban kaphatók Plesz Gyula női ruhaáruházában ARADON, Strada Col. Pirici (Vörösmarthy-u.) 3. A szinház hátsó bejáratával szemben. Külön francia és angol mérték-osztály! :: Kérem áruházam megtekintését!

Nijinszky megőrült.

(A világhirü táncmüvész tragédiája.)

Nijinszky Vaclav, a világhires orosz ballett-táncos Budapesten megőrült. A szerencsétlen ember most a Hüvös-völgyi őrültek házában van. Csak néhány lépés választja el attól a sárga háztól, amelyben anyósa, *Márkus* Emilia lakik. Nemrégen még boldogan élt feleségével Márkus Romolával és gyermekével Márkus Emilia villájában. Nijinszkyt megszerette Márkus Romola, feleségül ment hozzá és Rio de Janeiróból Budapestre utaztak, hogy ott töltsék a mézesheteket. Mikor kitört a háboru, Nijinszkyt internálni akarták azonban Márkus Emilia előkelő összeköttetései révén keresztül vitte azt, hogy az orosz táncmüvészt ne internálják. Nijinszky sóvárgott a szinpad után és mikor látta, hogy a háboru miatt nem kerülhet szinpadra: buskomor lett. Márkus Emilia mindent megtett veje megmentésére. A táncmüvész Svájcba is kiutazott, ahol visszanyerte életkedvét, ballet társulatot szervezett, amelynek azonban nem volt meg a kivánt sikere. Feleségé még egy szóló estélyt rendezett St. Moricban, azonban Nijinszky fél ház előtt táncolt. Ez annyira hatott reá, hogy ideggörcsöt kapott és elméje megzavarodott. Ekkor visszautaztak Budapestre. Azóta állapota sulyosbodott. A mult héten kitört rajta az őrület, kis fiát meg akarta fojtani azért, mert táncolt! Azonnal ápolók jöttek érte és átvitték a villa mellett lévő őrültek házába, ahol csak maga-magának táncol és egy könnyes szemü, szőke asszonynak: Márkus Romolának.

A szerkesztésért:
KÁROLY JÓZSEF
felel.
Cenzurat: Dr. Romul Mager.

Pünkösd előtti
Angro árjegyzék: Detall
„RENAISSANCE"
MINORITA PALOTA.
Str. Bratianu 2. Weitzer-u. 2.

95 cm. Fekete jappán selyem	Lei	165·—
Pongé selymek különböző szinekben	„	120·—
100 cm. Fekete crep de chinek	„	275·—
100 cm. Divat Taft selymek	„	175·—
Grenadinok legszebb mintákban	„	84·—
Francia mosó delain	„	25·75
Angol panama vászon ruhára minden szinben	„	39·—
Dirndlik legszebb mint.	„	38·—
Legszebb cérna Zeffirek	„	28·—
120 cm. Fehér cérna grenadin	„	45.—

Női és férfi szövetek, vásznak, harisnyák, stb. stb. legolcsóbb beszerzési forrása. 11729

NYILTTÉR.

Az ezen rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

Özv. Ecker Gyuláné szül. Heintz Janka mint mélyen sujtott hitves a maga illetve gyermekei Erzsébet és Lajos mélységes fájdalomtól eltelve, de a Mindenható szentséges akaratában megnyugodva szomorodott szivvel tudatják hogy a legjobb férj hőnszeretett édesapa, illetőleg jó testvér, sógor, nagybácsi rokon és jóbarát

ECKER GYULA

waggongyári raktárfőnök

folyó évi május hó 23-án hajnali ¾4 órakor áldásos életének 64-ik s a legboldogabb házasságának 28-ik évében, rövid szenvedés után visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

Felejthetetlen drága halottunk földi maradványait folyó hó 25-én délután 5 órakor fogjuk a Strada George Barițiu (Rákóczy-utca) 22. sz. alatti gyászházból előzőleg a róm. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint történt beszentelés után a helybeli felső temetőben levő családi sirkertben az örök nyugalomnak átadni.

Az engesztelő gyászmise áldozat az elhunytnak lelki üdvéért folyó évi junius hó 8-án délelőtt 9 órakor fog a helybeli főtiszt Minorita-atyák szentegyházában az egek Urának bemutattatni.

Pihenése csendes drága emléke áldott legyen!

Arad, 1922. május hó 23-án.

Özv. Walter Alajosné szül. Ecker Paula nővére. Szalay Ferenc és gyermekei. Kintzig Géza és neje gyermekeikkel özv. Agárdy Vilmosné és fia özv. Heintz Gézáné szül. Folly Gizella és fiai sógorai sógornői valamint unokahugai és öccsei és a nagyszámu rokonság. 11952

Varga Imre utódai, „Szent Margit" első temetkezési intézete. Arad, Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) 18.

Köszönetnyilvánitás.

Mindazon jóbarátoknak, ismerősöknek, akik felejthetetlen halottunk

Bartha István

temetésén megjelentek, ravatalára koszorut, virágot helyeztek, részvétükkel fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet.

2379 A gyászoló család.

Megvételre keresek szép magánházakat 11573

Eladók szép bérházak, kertészeti telek, épülettel jutányos áron. Kölcsönöket előnyös feltételekkel kieszközlök **Szücs F. Vilmos, Arad** Str. Alexandri (Salac-u.) 3. sz.

MODERN hálószobák, ebédlők, férfiszobák, 12388 konyhaberendezések olcsón vehetők **Czirkálnál,** Arad, Bulev. Reg. Ferd. (József fhog ut) 7.

TALPAK, BORÖK, SZANDALOK nagybani elárusitása. Viszonteladóknak óriási árkedvezmény. TAFROF SEBESTYÉN-nél, viaduktal szemben

Az Aradi CFR. és ACSEV. mozdony és motorvezetők kara saját olvasóköre és segély egylete javára f. hó 25-én (áldozó csütörtökön) d. u. 1 órai kezdettel a városliget egész területén, jótékonycélu országos

népünnepélyt

rendez, melyre a tisztelt közönséget tisztelettel meghivja

a rendezőség.

A zenét elsőrendü katona zenekar szolgáltatja. A legérdekesebb szórakoztatásról gondoskodva van, különösen kiemelendő: eredeti gőzmozdony menet kicsiben, müvészies táncok bemutatása, légteke, szerencsehalászat, zsákbafutás szamárverseny st.

Este 9 órakor

szépségversennyel egybekötött zártkörü tánczmulatság a ligeti vendéglő nagytermében. 2266

Ha jó csokoládé bonbont akar On, akkor csak WOLF-féle
Ujszentannai csokoládét kérjen. 1513

Borkövet
minden mennyiségben vesz
RUZSONYI LAJOS
borbizományi és ingatlan forgalmi ügynökség Siria (Világos). 1556

TATRAFURED
TATRANSKY STARY SMOKOWEC a magas tátra legnagyobb gyógyfürdője. Felséges alpesi klima. 1020 m. Vizgyógyintézet. Grandhotel és 15 lakóházban 400 szoba. Elsőrendü konyha. Pensió rendszer. Kávéház. Diétás-physikális Tátra-Szanatórium. Hizó és edző kurák. Tüdőbajosok kizárva. Főorvos Dr. Gámán egy. m. tanár. Vasutállomás Poprád-Velka. Leszállitott mérsékelt árak. 11934

Virág-palánta
Vanillia, Saloca, Ageratur, Lobelia, Begonia, Petucsia stb., valamint nagy választék Pelargonium s sok szabadföldi és szobai növényekből. Beszerezhető:
Szabó kertész-gazdasága, Pancota. 2238

Brilliáns köveket, arany és ezüst tárgyakat a legeslegmagasabb áron veszek. — Óriási raktár Alpacca diszezüst tárgyakban és evőeszközökben. Olcsó szolid árak. 2329
WEINBERGER FERENCZ
ékszerész, Bul. Reg. Maria (Andrássy-tér) 20.

Ócska vasat, rezet és fémet veszek, használható vasak nálam kaphatók.
Takács Sándor
Strada Moise Nicoara (Petőfi-u.) 5. szám.

AZ IGAZI UTAT!
díjtalan tanácsom révén találják meg a vigasztalan asszonyok. Menstruációja elmaradása esetén rendelje meg szakértőileg alkészitett speciális szeremet. Szerezett zavarai esetén ne engedje magát csaló ajánlatokkal félrevezettetni. Speciális szerem a legfényesebben bevált. Szavatolok artalmatlanságért, ellenkező esetben az összes költségeket megtérítem.
Fr. H. Soltau, betegkezelése Hamburg 6, Postafiok. 12231

TERNOLIT PALÁVAL
van fedve a Strada Cosbuc (Wesselényi-utca) 2. számu ház. 2175

Az 11587
Aradi Tejcsarnok
fiók elárusitó helyisége
Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) a hatósági sátor mellett
megnyilt.
Teljes tej- tea-vaj utalvány nélkül korlátlan mennyiségben kapható.

Grand CIRCUS Regal
Piața Stefan cel mare
Vilmos császár tér.
Tulajdonos és igazgató:
Bella G.
Rövid vendégjátékra külön vonaton Bucureşti-ből megérkezett. Dustartalmu müsor, meglepő ujdonságokkal. Elsőrangu müvészek, elegáns és modern lócsoport idomitás. Sajátzenekar és villamos berendezés
Megnyitó disz előadások
25. 26. és 27-én este ½9 órakor
Minden csütörtök, szombat, vasárnap és ünnepnapon két két előadás d. u. 4 órakor és este fél 9 órakor. Szives pártfogást kér tisztelettel:
2387 az igazgatóság.

Veszek BRILLIANS köveket, arany és ezüst árukat magas áron. 12017
KUN, ékszerész.

Tordai
portland cement és gipsz
waggontételekben és kicsinyben, a hirneves karavánszákuli fehér darabos
mész
valamint 11587
Ia boszniai carbid
kapható:
Kornis Testvérek
ARAD, Bul. Reg. Maria (Andrássy-t.) 5.
Telefon: 501 és 623. sz.

Pénteken este inditunk futárt Cluj (Kolozsvárra) magyar és cseh visumot 36 óra alatt közismert pontossággal szerzünk: **KELET hirlapiroda** Str. Alexandri (Salacz-u.)

Ingyen kap egy francia pipere szappant, ha Szabó drogeriában eszközöl bevásárlását 10 pénztári block felmutatása ellenében.

Apró hirdetések.

Levelezés.

KÉREM azon uriembert, ki lilaruhás hölgyet szerdán reggel hazáig kisért, discrét ismeretség lehetséges-e? Ha igen, írjon „Discrét" jeligére e lapban jelezve a kiadóban. 2389

Alkalmazás.

KERESÜNK egy perfect magyar, német gyorsirónőt, ki lehetőleg az ADLER-gépet ismeri. CSAK levélbeli ajánlatokat kérünk. Cim Kohn Ármin és Fivére üvegnagykereskedés, Arad, Str. Bucur 11. sz. 11587

ÉRETTSÉGIZETT urileány délutánonként 4—7-ig állást keres. Cimeket a kiadóba kér. 2371

FASZAKMÁBAN némileg jártas hivatalnok felvétetik. Román, magyar nyelv kivánatik. Ajánlatok „Positiv" jeligére Wallinger irodába kéretnek. 12341

TEMESVÁRI családhoz mindenes keres tetik ki főzni tud jó fizetéssel. Cim a kiadóban 2375

FIATAL NŐ bármilyen munkára ajánlkozik Strada Granitei (S. Határ-utca) 18. Balogró 2378

NÉGY POLGÁRIT végzett fiatal nős ember állást keres. Kaucióval is rendelkezik. Ajánlatokat „50.000" jeligére a kiadóba kér 2382

FIATAL ASSZONY főzőnőnek ajánlkozik. Cim a kiadóban 2385

ISMERETSÉGGEL és üzleti érzékkel rendelkező nehány ur, vagy hölgy magas fixel és jutalékkal biztositó társaságnál elhelyezést talál. Szakismeret előny de nem feltétel. Cim a kiadóhivatalban. 2384

LABORANS felvétetik azonnal Lázár Jenő Kigyó drogériában. 11730

ÉRETTSÉGIZETT fiatalember, aki románni perfectül beszél és ir állást keres. Cim Wallinger hirdetőjében. 12341

BEJÁRÓ takarítónőnek vagy szakácsné mellé ajánlkozik szorgalmas nő. Cim Wallinger hirdetőjében. 12342

HÁZIVARRÓNÉNAK ajánlkozik ügyes nő. Cim Wallinger hirdetőjében. 12342

TISZTESSÉGES irodaszolga vagy szolgaló felvétetik. Ugyanott agilis ügynök tömegcikk elárusitására jutalékkal megbizást kap. Cim a kiadóban. 11730

PEPFECT magyar-német gép és gyorsirónőt jó fizetéssel felvesz Fedol Vegyészeti Müvek Str. Dobra (Boczkó-utca) 5. szám. 11587

BEJÁRÓNŐ jó fizetéssel felvétetik Str. Consistorului (Batthyány-utca) 29. földszint, ajtó 1. 2386

GÉP- és GYORSIRÓT keresünk azonnali belépésre. Kornis Testvérek. 11587

TISZTESSÉGES, jobb házból való asszony, gyári vállalathoz munkavezetőnek felvétetik Fedol Vegyészeti müvek Str. Dobra (Boczkó-utca) 5. sz. 11587

Vétel és eladás.

MIELŐTT tavaszi szükségletét fedezi, tekintse meg Strasser divatáruházának kirakatait, szemben a Lutheránus-templommal. 2073

BUTOR. Ebédlő és hálószobák olcsó árban kaphatók Wiegenfeld butorraktár. Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca.) 4836

HAT DARAB LEN-VÁSZON ing eladó. Bittenbinder-üzlet Strada Eminescu. 2380

KERESZTHUROS fekete rövid kitünő hangu bécsi zongora eladó. Str. Tribunul Axente (Damjanich-utca) 14. 11803

BICIKLI alig használt olcsón eladó. Cim Wallinger hirdetőjében. 12342

EGY férfi és egy női neolog templom ülést keresek megvételre Hajek Antal utódai Str. Metianu (Forray-u.) 11730

EGY DARAB 8 HP. stabilizált motor garantált üzemképességgel eladó. Ugyanott 35 métermázsa tengeri és 5 métermázsa árpa eladó. Megtekinthető a monostori kismalomban, vingai állomás. 2388

ARANYAT magas áron veszek. Reiner József Lutheránus templom mellett 12301

PIANINOT, zongorát gyöngyöket briliansokat magas árban veszek. Leveleket „Pianino" jeligére a kiadóhivatalba kérek. 12021

TAVASZI DIVATALBUMOK, Costumalbumok továbbá bécsi párisi divatlap ujdonságok szabásmintával 5 leitól kezdve kaphatók Knieszer papirkereskedőnél Str. Vladimirescu (Dobó-utca.) 11871

EGY KILÓ zsir 31 Lei, 1 kiló liptai turó 20 Lei kapható: Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) Madár-bódé. 2344

GYÖNYÖRÜ FEHÉR RÓKA BOA egészen uj eladó. Megtekinthető az „Aradi Ujság" kiadóhivatalában Fischer Elizpalota. 11895

MŰTÁRGYAKAT, porcelláneket figurákat vázákat szobrokat japán és kinai dolgokat, antik bútorokat festményeket, mindenfajta ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnaszőnyegeket, disztárgyakat és egész gyüjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique (Bul. Regina Maria 20. Fischer Eliz-palota.) Alkalmi ajándékok dus bevásárlási forrása. 11691

TEKERCS CSOMAGOLÓ PAPIR vékony és vastag minőségben olcsón beszerezhető Knieszer papirkereskedőnél Str. Tudor Vladimirescu (Dobó-utca) 1. 11851

MOTORT keresek megvételre cca 2—3 HP. 200 Woltos. Ráoz József szikvizgyár, Strada Episcopul Radu (Magyar-utca) 4. sz. 1809

SZABÓASZTAL hat hokedlival és egy tükör eladó. Cim Wallinger hirdetőjében. 12342

EZÜST evőkészlet, nagy tükör eladók Str. Kálvin 8. emelet. 2376

HÁROM LÓERŐS lokomobil keresztetik megvételre. Ajánlatok ármegjelöléssel Pintér János részére küldendők, Zarándmadas Aradmegye. 2381

MAGYAR ÁLLAMI gépgyárban készült 8 lóerős cséplőgép garnitura eladó. Don Ignác Kurticiu (Kürtös) 295. házszám. 2383

MINDENKINÉL TÖBBET FIZETÜNK képekért, bronz, márvány és porcellán figurákat perzsa, szmirna arganmantszőnyegekért török kendőkért, antik és modern bútorokért, zongorákért modern és antik disztárgyakért, japán vázákért régi ezüst és arany műtárgyakért, mindennemű műbecsű régiségért. Szépmüvészeti Salon Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) Ortutay-palota. 11911

KÖNYVTÁRAKAT hanglegyeket magas árakon vesz Kerpel könyvkereskedése 12191

ELADÓ egy jókarban levő fehér gyermek kocsi, Strada Marasesti 40. földszint II. 2363

Ingatlan.

EGY szobás magánház repatriálás miatt eladó. Mosolzy-telep Beulen-utca 32. 2377

Üzletek.

HENGER-MALOM ELADÓ Jeck, Sag-Nicolaül-Mare (Nagyszentmiklós.) 2250

Különféle.

EZERJÓFŰ gyomorelixir páratlan hatásu szer gyomor és bél bántalmak, étvágytalanság, hányinger felfuvottság emésztési zavaroknál. Dr. Földes gyógyszertár Aradon. 10831

TÁRSUL vennék jómenetelü hentesüzletem forgalmának gyarapitása miatt olyan egyént, aki legalább százezer Leiel rendelkezik. Szaktudás nem szükséges. „Pénzkezelés biztositva" cimü ajánlatokat Wallinger hirdetője továbbit. 12342

Primaria orasului cu drept de municipiu, Arad.

No. 3182—1922. prim.

PUBLICATIUNE.

Pe baza Ordinatiunei No. 1363—6093. a Secretariatului de Stat dela Resortul internelor din Cluj se aduce la cunostinta publica ca in decursul alegerilor de deputati si senatori incapand cu 26 Maiu pana la 29. Maiu inclusive toate carcimele urmeaza a fi inchise iar vinderea impartirea beuturilor spirtoase tot asemenea consumarea acestora este strict interzisa. Restaurantele unde se vor serveste de ale mancari pot fi deschise zilnic intre oarele 12 si 3 p. m. si 7—10 a. m. insa acolo se vor servi numai de ale mancari si beuturi fara continut alcooli. Cafenelele pot fi deschise ca de abicel vanzarea beuturilor alcoolice insa si acolo este interzisa.

Contravenirea acestui ordin se vor pedepsi cu amenda de 1000 pana la 5000 Lei si se va retrage si dreptul de vinderea beuturilor (licentia.)

Arad la 24 Maiu 1922.

Dr. Robu
primar.

Primaria orasului cu drept de municipiu Arad.

No. 3182—1922. prim.

HIRDETMÉNY.

A belügyminisztérium cluji (kolozsvári) államtitkárságának 1363—6093. számu rendeletéből kifolyólag köztudomásra teszem hogy a képviselőválasztásokkal kapcsolatban folyó évi május hó 26-ától kezdődőleg és 29-ig bezárólag az összes korcsmák zárva tartandók és hogy szeszes italok eladása szétosztása forgalomba hozatala vagy használata szigorúan tiltva van. Azon vendéglők melyek étel kiszolgálással is foglalkoznak nappali 12 órától 3 óráig és este 7 órától 10 óráig nyitva tarthatók azonban ott csak ételek szolgálhatók ki és szesztartalom nélküli italok. A kávéházak egész napon keresztül nyitva tarthatók de szeszes italok kiszolgáltatása tilos.

Jelen rendelkezés áthágói 1000—5000 Lei-ig terjedhető pénzbirsággal büntettetnek és a kihágóktól italmérési joguk is el fog vonatni.

Arad, 1922. május hó 24-én.

Dr. Robu,
polgármester.

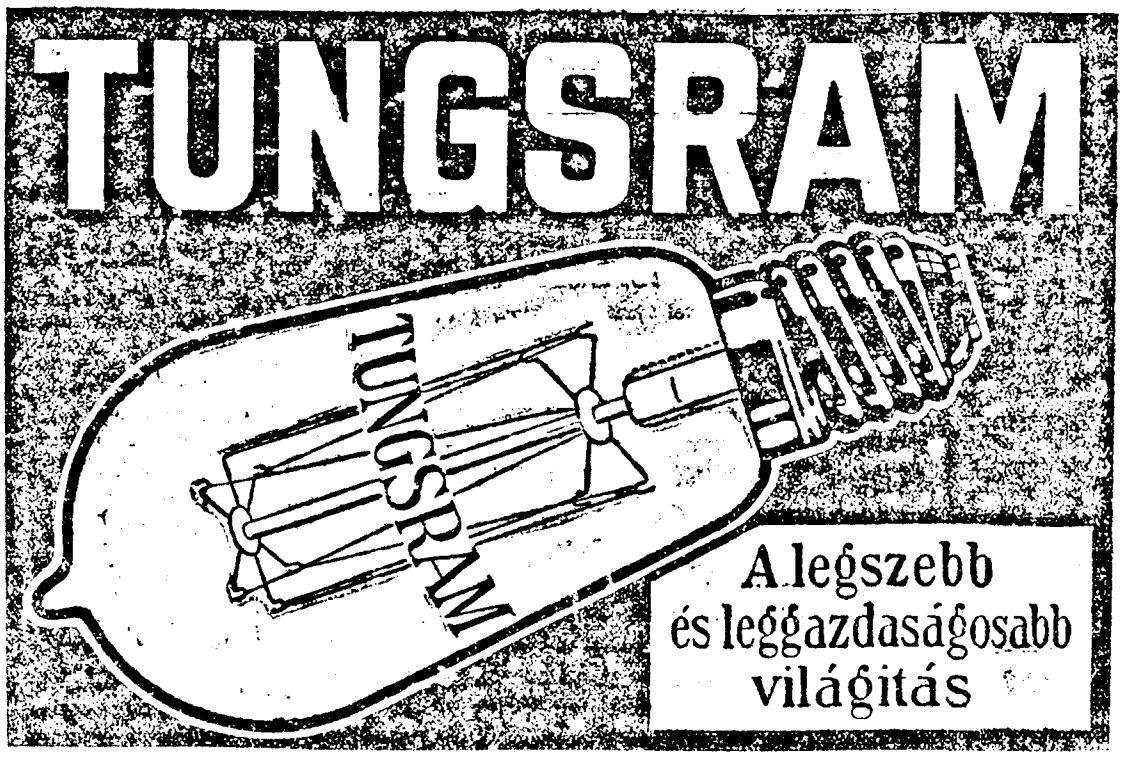

Követeljünk mindenütt TUNGSRAM feliratú lámpát.

11672

Átköltözéseket helyben és vidékre nyitott és zárt butorszállitó kocsikkal felelősség mellett pontosan és olcsón teljesit: **Éliás Lipót Fia** szállitó, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 36. sz. Bekapcsolt telefon 250. sz.

Nyomatott az Aradi Nyomda Vállalat rotációs gépén. Kiadótulajdonos Aradi Nyomda Vállalat